

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 1/2020
V Lucemburku dne 13. ledna 2020

Slavnostní zasedání Soudního dvora

Slavnostní závazek předsedkyně a členů Evropské komise učiněný před Soudním dvorem Evropské unie

Na slavnostním zasedání Soudního dvora Evropské unie, které se konalo dnešního dne v 15 hodin, předsedkyně a členové Evropské komise učinili slavnostní závazek, jenž stanoví Smlouvy, za přítomnosti Jeho Královské Výsosti velkovévody, předsedy Poslanecké sněmovny Lucemburského velkovévodství p. Fernanda ETGENA a předsedy vlády Lucemburského velkovévodství p. Xaviera BETTELA. Dříve než předsedkyně a členové Komise učinili tento slavnostní závazek, přednesl p. Koen LENAERTS, předseda Soudního dvora Evropské unie, projev (viz příloha).

Slavnostní závazek učinili pí Ursula von der LEYEN, předsedkyně, p. Frans TIMMERMANS, výkonný místopředseda, pí Margrethe VESTAGER, výkonná místopředsedkyně, p. Valdis DOMBROVSKIS, výkonný místopředseda, p. Josep BORRELL FONTELLES, Vysoký představitel / místopředseda, pí Věra JOUROVÁ, místopředsedkyně, pí Dubravka ŠUICA, místopředsedkyně, p. Margaritis SCHINAS, místopředseda, a p. Johannes HAHN, pí Mariya GABRIEL, p. Nicolas SCHMIT, p. Paolo GENTILONI, p. Janusz WOJCIECHOWSKI, p. Thierry BRETON, pí Elisa FERREIRA, pí Stella KYRIAKIDES, p. Didier REYNDERS, pí Helena DALLI, pí Ylva JOHANSSON, p. Janez LENARČIČ, pí Adina VĂLEAN, p. Olivér VÁRHELYI, pí Jutta URPIILAINEN, pí Kadri SIMSON, p. Virginijus SINKEVIČIUS.

Ačkoli Smlouvy nestanoví specifický postup pro učinění slavnostního závazku, Komise vždy kladla velký důraz na to, aby byl závazek učiněn před Soudním dvorem Evropské unie. Nová Komise, která je stejně jako její předchůdkyně této tradici hluboce oddána, lpěla na tom, aby před Soudní dvůr Evropské unie předstoupila co nejrychleji, tedy jen několik týdnů po zahájení své činnosti.

Slavnostní závazek učiněný předsedkyní a členy Evropské komise zní následovně:

„Jmenován(a) členem (členkou) Evropské komise Evropskou radou po schválení Evropským parlamentem

se slavnostně zavazují:

při plnění svých povinností dodržovat Smlouvy a Listinu základních práv Evropské unie;

vykonávat svou funkci zcela nezávisle v obecném zájmu Unie;

při plnění svých úkolů nevyžadovat ani nepřijímat pokyny od žádné vlády, orgánu, instituce ani jiného subjektu;

zdržet se jakéhokoliv jednání neslučitelného s povahou mé funkce nebo plněním mých úkolů.

Beru na vědomí povinnost stanovenou Smlouvou o fungování Evropské unie každému členskému státu, aby respektoval tuto povahu funkce a nesnažil se ovlivňovat členy Komise při plnění jejich úkolů.

Mimoto se zavazují dodržovat během výkonu své funkce i po jeho ukončení povinnosti vyplývající z mého postavení, zejména povinnost čestného a zdrženlivého jednání při přijímání některých funkcí nebo některých výhod po uplynutí funkčního období.“

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazové záznamy ze slavnostního zasedání jsou k dispozici na [Europe by Satellite](https://www.europe-by-satellite.eu) ☎ (+32) 2 2964106

Příloha

Projev pana předsedy Lenaertse

„Smlouva o fungování Evropské unie v článku 245 stanoví, že členové Komise se při svém nástupu slavnostně zavazují dodržovat během výkonu funkce i po jeho ukončení povinnosti vyplývající z jejich postavení.

Ačkoli v tomto ohledu není výslovně stanoven žádný postup, je zavedenou praxí, že tento slavnostní závazek je učiněn před Soudním dvorem. Tato praxe má dvojitou symboliku a vyzdvihuje závazek dodržovat právo, který je charakteristický pro Evropskou unii a fungování jejích orgánů, včetně Komise. Zdůrazňuje rovněž význam úkolů, které má Komise plnit v souladu se Smlouvami.

Nový sbor komisařů, kteří za několik okamžiků učiní slavnostní závazek před Soudním dvorem, je složen vyváženě: 12 žen a 15 mužů; spojení dosavadních komisařů a nových talentů; několik bývalých předsedů vlád nebo ministrů, bývalí členové Evropského parlamentu či národních parlamentů, významné osobnosti pocházející z ekonomických a finančních kruhů nebo také bývalí stálí zástupci při Evropské unii.

Jedná se tedy o skupinu osob, jež disponují veškerými kompetencemi nezbytnými k tomu, aby účinně řešily výzvy, kterým Evropská unie v současné době čelí. Nyní bych rád zaměřil pozornost na hlavní z těchto výzev.

Nejprve bych zmínil výsledek referenda ze dne 23. června 2016 o členství Spojeného království v Evropské unii, v jehož důsledku se Evropská unie ocitla v situaci, která – přestože je důsledkem demokratické volby – nás jakožto Evropany rmoutí a je zcela nevídaná v historii budování Evropy. Pokud k Brexitu dojde dne 31. ledna 2020, čemuž vše nasvědčuje, bude Komise nevyhnutelně hrát prvořadou úlohu při zajišťování spořádaného odchodu Spojeného království, zejména svou činností v přechodném období stanoveném v Dohodě o vystoupení, a při vyjednávání o povaze a obsahu budoucích vztahů mezi Unií a Spojeným královstvím.

Dále bych rád uvedl, že na všech úrovních – místní, celostátní, evropské, světové – je vyvíjeno stále větší úsilí zvýšit povědomí o fenoménu změny klimatu a jeho stále patrnějším a znepokojujícím dopadu zejména na ekosystémy a biologickou rozmanitost a samozřejmě také na naše zdraví. Toto globální hnutí za zvyšování povědomí jde ruku v ruce s hledáním modelu společnosti a rozvoje, který bude ‚trvalejší‘ a ‚udržitelnější‘ z hlediska životního prostředí a energetiky.

V tomto ohledu nelze než uvítat rychlost, s jakou chtěla dát nová Komise konkrétní podobu jedné z priorit – ne-li ‚největší‘ prioritě – svého akčního programu. Mám na mysli ambiciózní ‚zelenou dohodu pro Evropu‘ (‘European Green Deal‘), jejímž cílem je ‚uhlíková neutralita‘ Evropské unie do roku 2050 a byla předložena dne 11. prosince 2019, tedy jen několik dnů po nástupu nového sboru komisařů do funkce.

Další velkou výzvou je řízení migrační krize, se kterou se náš kontinent potýká již více než deset let. Tato krize patří mezi oblasti vyvolávající největší obavy evropských občanů, a v jejím důsledku sílí v řadě členských států protestní hlasy a tendence k uzavřenosti ve vlastní identitě. Jakožto navýsost kontroverzní téma je rovněž zdrojem někdy i značného napětí mezi členskými státy. Hlavní výzvou pro politické orgány bude zmírnit toto napětí navržením opatření, která – jak stanoví Smlouva o fungování Evropské unie v čl. 67 odst. 2 – jsou ‚založena na solidaritě mezi členskými státy a [jsou] spravedlivá vůči státním příslušníkům třetích zemí‘.

V nedávné době se v několika členských státech objevily obavy stran dodržování právního státu, demokracie a základních práv a svobod, které vedly k nárůstu věcí předkládaných Soudnímu dvoru, a to zejména žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce. Tento společný hodnotový základ, který – jak vážená paní předsedkyně správně uvádíte ve svém akčním programu – představuje ‚výrobní značku Unie‘, nemůže tolerovat žádný kompromis ani ústupek.

Migrační krize a otázky související s právním státem patří mezi hlavní příčiny panujícího euroskepticismu. V následujících letech budou Komise i všechny evropské orgány čelit výzvě, aby při komunikaci s občany ještě více zdůrazňovaly přidanou hodnotu Evropské unie a vyjadřovaly se při tom jednoduše a přímo. Tato přidaná hodnota je natolik do očí bijící, že by měla odolat všem formám fake news nebo zlovolného využití.

Budování Evropy v zásadě přeměnilo kontinent, který byl po staletí rozvrácen válkami, v přístav míru a prosperity, ve kterém individuální práva a svobody, jakož i hodnoty demokracie nejsou jen pojmy bez praktického významu. V jeho důsledku došlo k neobyčejnému zvýšení životní úrovně občanů ve všech členských státech, ať již se jedná o zakládající členské státy nebo členské státy, které přistoupily k Evropské unii ve více či méně nedávné době.

Evropská unie, která chce být vnímána jako spravedlivá, musí kromě toho potírat podvody v oblasti daní nebo sociálního zabezpečení. Takové případy totiž přispívají k zastínění nesporných výhod, které pro občany i podniky představuje velký evropský trh. Evropský hospodářský model, který je plodem několika desetiletí integrace a sblížení vnitrostátních právních řádů, může získat plnou podporu pouze tehdy, pokud sloučí cíle prosperity, daňové spravedlnosti a sociální spravedlnosti.

Další výzvou pro Evropu je digitalizace společnosti. Výzvy, které představují informační technologie, vyvolávají celou řadu citlivých otázek, zejména pokud jde o ochranu soukromí a osobních údajů, záruky bezpečnosti a etiku.

A konečně bych rád zdůraznil, že Evropa není izolovaným kontinentem, ale navazuje dvoustranné a mnohostranné vztahy se zbytkem světa. Výzvám, které představuje nejenom prosperita našeho kontinentu ve střednědobém a dlouhodobém horizontu, ale také mezinárodní mír a bezpečnost a udržitelný rozvoj, bude možné úspěšně čelit pouze v rámci konstruktivního dialogu s našimi partnery.

Dovolte mi na tomto místě připomenout význam funkce vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, který je zároveň místopředsedou Komise. Tato funkce, kterou zavedla Lisabonská smlouva, upevnila a posílila funkci vysokého představitele pro společnou zahraniční a bezpečnostní politiku, kterou nahradila, když rozšířila jeho pravomoci na všechny oblasti vnější pravomoci Unie.

Vzhledem k tomu, že bezpečnostní, hospodářské, migrační či dokonce klimatické problémy spolu často úzce souvisejí, se odbornost a „přehled“ vysokého představitele jeví být rozhodující pro zajištění soudržnosti vnější činnosti Unie. Vysoký představitel navíc tím, že Evropské unii umožňuje vystupovat na mezinárodní scéně jednotně, přispívá k tomu, aby se z ní stal významný aktér při budování míru a bezpečnosti na celém světě, zejména za účelem vyřešení mezinárodních konfliktů.

Všechna tato složitá a citlivá témata, která bude muset Evropská komise řešit a k nimž se přidává boj proti veškerým nerovnostem, jakož i nepřetržité pokračování v boji proti terorismu, organizované trestné činnosti a režimům odpovědným za zločiny proti lidskosti a porušování lidských práv, vyžadují odpovídající odpovědi, které budou v souladu s cíli evropského projektu a ochranou základních hodnot, na nichž tento projekt spočívá.

Tyto odpovědi – a mám zde na mysli především odpovědi, jejichž cílem je zachování právního státu a ochrana základních práv – jsou odpovědností sdílenou všemi, tedy členskými státy i unijními orgány.

V tomto kontextu Komise hraje jakožto „strážkyně Smluv“ klíčovou úlohu, která ji opravňuje požádat Soudní dvůr o určení nesplnění povinnosti státem nebo uložení sankcí v případě nesplnění povinností vyplývajících z rozsudku Soudního dvora.

Iniciativy Komise, ať již v legislativní nebo soudní oblasti, mají přímý dopad na činnost unijních soudů, neboť rozšiřují věcnou působnost různých typů soudní agendy, v níž mají tyto soudy rozhodovat.

Tato skutečnost dokládá úzkou interakci mezi úkoly plněnými Komisí a úkoly plněnými soudními orgány Unie. Komise se jakožto politický orgán za všech okolností zasazuje o obecný zájem Unie a uplatňování jejího práva, ať již primárního nebo sekundárního. Soudní dvůr je jakožto soudní orgán garantem objektivního, nezávislého a nestranného soudnictví v oblastech, na které se vztahuje unijní právo. Oba orgány přispívají k dosažení stejných cílů, a sice harmonickému provádění jednotlivých politik Unie a konsolidaci výdobytků budování Evropy a jejích základních hodnot.

Vážená paní předsedkyně, vážení členové Komise,

s ohledem na vaše osobní kvality, jakož i profesní zkušenosti a velmi odpovědné funkce, které jste zastávali během celé své předchozí kariéry, lze usuzovat, že budete všichni schopni čelit velkým výzvám, které vás čekají, a úspěšně plnit nové úkoly.

Jménem Soudního dvora a jeho členů vám srdečně blahopřeji a upřímně vám přeji, aby vaše úsilí o znovuoživení Evropy a vyzdvižení nedocenitelné přidané hodnoty, kterou Evropa představuje pro občany a podniky našeho kontinentu, bylo korunováno úspěchem.“